

Kdyby mu byl hypotekární dluh ihned po kupu vypovězen, byl by tím zmařen účel tohoto ujednání a byly by se předpoklady, z nichž strany vycházely, smlouvu ujednávající, bez jich zavinění podstatně změnily v neprospěch kupujícího. Za těchto okolností nebylo by dle §§ 914 a 936 obč. zák. bývalo lze žádati po kupujícím, by při smlouvě setrval a kupující právem uplatňoval, že tím byl jeho závazek zrušen. V důsledcích toho nebylo by pak také lze přiznati žalobci nárok na odměnu sprostředkování tohoto prodeje, když se bez zavinění stran smlouva stala bezúčinnou. Závisí tedy rozhodnutí sporu na tom, zda je pravdou, že hypotekární věřitelka hrozila, že svou pohledávku vypoví, bude-li nemovitost Františku K-ovi prodána. Jelikož důkazy o této okolnosti nebyly provedeny, bylo dle čí. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. dovolání vyhověno a dle Šu 510 c. ř. s. byla věc vrácena prvnímu soudu, by znova o ní jednal a ji rozhodl.

Čís. 2276.

Společnost s ručením obmezeným (zákon ze dne 6. března 1906, čis. 58 ř. zák.).

Mimo případy Šu 41 zákona nelze se na soudě domáhati určení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s r. o.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, Rv I 1232 22.)

Žaloba, by bylo určeno, že není po právu usnesení mimořádné valné hromady žalované společnosti s r. o. ze dne 1. dubna 1921, jímž byl žalobce, dosavadní společník žalované společnosti, ze společnosti vyloučen, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m mimo jiné z těchto důvodů: Strana žalující zakládala žalobu při ústním jednání a i ještě v odvolání nikoliv na § 41 zákona ze dne 6. března 1906, čis. 58 ř. zák., nýbrž výlučně na § 228 c. ř. s. jakožto obecnou určovací žalobu, pro kterou podmínky §§ 41 a 42 cit. zák. neplatí. V tom směru však soud první stolice správně věc po stránce právní posoudil, rozhodnův, že nelze užiti § 228 c. ř. s., ježto ustanovením Šu 41 cit. zák. byl zřízen zvláštní útvar pro žalobu o neplatnost (zmatečnost) usnesení společníků se stanovením zvláštních podmínek a lhůty; každý jiný způsob napadení usnesení společníku, tedy zejména i žalobou obecnou dle Šu 228 c. ř. s., byl by pouze obcházením zákona a jest nepřipustným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud posoudil věc v podstatě správně po stránce právní. Zákon ze dne 6. března 1906, čis. 58 ř. zák. upravil právní poměry společnosti s r. o., pokud toho vyžadoval zájem veřejný. To je patrné z Šu 4 zákona, předpisujícího, co smlouva společenská musí obsahovati, a vylučujícího ustanovení, přičítící se zákonu. Ostatní ponecháno je na vůli společníků. Totéž platí o usneseních valné hromady společníků.

§ 41 ustanovuje, za jakých podmínek a jakým způsobem může usnesení takové býti zrušeno. Mimo případ §u 41 rozhoduje však vůle společníků, platně projevená, a nemůže ani společník domáhati se zrušení usnesení platně učiněného. Není proto ani soud oprávněn rozhodovati o platnosti usnesení, vyhovujícího předpisu §u 41 zák. Žalobce domáhá se žalobou určení, že usnesení společníků v žalobě vyličené, není po právu, a to z důvodů, jež v §u 41 uvedeny nejsou. Ve skutečnosti nedomáhá se žalobce, než zrušení usnesení toho, jež však podle zákona může se státi pouze prohlášením za zmatečné. Žalobce, vylučuje výslovně důvody zmatečnosti, uvedené v §u 41, zbavuje sám žalobní nárok právního důvodu. Usnesení společníků stalo se platně, ježto není tu případu §u 41 čís. 1 a 2, a nemůže z jiného důvodu býti zrušeno.

Čís. 2277.

Rozhodl-li odvolací soud o odvolání, ač bylo podáno opožděně, nelze to vytýkati v dovolání.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, Rv I 95/23.)

Žalobu o předání bytu procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud nedal místa dovolání mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska dovolacích důvodů čís. 1 a 2 §u 503 c. ř. s. vytýká žalovaný, že odvolací soud neměl rozhodnouti o žalobcově odvolání, jelikož bylo opožděné. Dovatel má pravdu v tom, že ustanovení §u 575 c. ř. s. o osmidenní lhůtě odvolací platí i ve sporech dle §u 1096 obč. zák. o předání najatých bytů a že proto odvolací soud v tomto případě měl postupovati ve smyslu §§ 471, čís. 2, 473 a 474 odstavec druhý c. ř. s., jelikož rozsudek soudu první stolice byl doručen odvolateli dne 22. července 1922 a odvolací spis byl podán teprve dne 8. září 1922. Než porušení uvedených předpisů nezakládá žádné ze zmatečností taxativně vypočtených v §u 477 c. ř. s., ani vady odvolacího řízení ve smyslu čís. 2 §u 503 c. ř. s., která by zabránila dukladnému posouzení a přezkoumání věci. V tomto směru dlužno ještě poukázati k tomu, že dle §u 519 čís. 1 c. ř. s. rekurs je přípustným pouze do usnesení odvolacího soudu, jímž odvolání bylo jako opožděné odmítnuto.

Čís. 2278.

Jde-li ve sporu o rozřešení otázky, zda byt, o jehož vyklizení se žaluje, byl užíván na základě smlouvy služební či smlouvy nájemní, nemůže soud, dospěje-li k tomuto náhledu, žalobu odmítnouti pro nepřipustnost pořadu práva (§ 477 čís. 6 c. ř. s.), nýbrž má ji zamítnouti.

(Rozh. ze dne 13. února 1923, R II 20 23.)